

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-18
Besvaras senast
2021-04-08

Till statsrådet Per Olsson Fridh (MP)

2020/21:581 Åtgärder mot könsstympning i utrikespolitiken

Varje år utsätts mellan 3 och 4 miljoner unga flickor och kvinnor för olika typer av könsstympning, som ingår som en väsentlig del i det hedersförtryck som vi finner i stora delar av Afrika och Mellanöstern, men som även finns i Sverige.

Hederskulturen innebär en lång rad begränsningar av flickors och kvinnors grundläggande frihet och rättigheter. De handlar om hur hon ska vara klädd, vilka hon får umgås med och hur hon ska bete sig och uppträda.

Denna sedvänja är sprungen ur uråldrig patriarkal kultur. I stora delar världen där hedersförtrycket är starkt förekommer också ett grovt och brutalt ingrepp på kvinnor, främst unga flickor, som innebär att man begår övergrepp mot dem genom könsstympning. I flera länder genomförs ingrepp från fyra års ålder och uppåt. När man rättfärdigar dessa ingrepp hänvisas det till tradition och religion, där traditionen att könsstympta flickor är betydligt äldre än de religioner som förekommer i dessa länder.

Brutala hedersnormer styr och berövar flickor deras rätt till sin kropp och sexualitet. Någon har uttryckt förhållandet mellan könsstympning å ena sidan och tradition och religion å den andra som att ”könsstympning är tradition som maskerats till religion”. Detta har fått till följd att religiösa argument används för att motivera könsstympning och att vissa religiösa företrädare i vårt land rättfärdigar könsstympning och hedersförtryck eller avstår från att yttra sig i saken. I Egypten har representanter för Muslimska brödrskapet velat legalisera könsstympning och vill kalla det för omskärelse. Häromdagen har Egypten kommit med ett nytt förslag till lagskärpning. Ett nytt straff på upp till 20 års fängelse har införts i landet i ett försök att utrota kvinnlig könsstympning. Könsstympningen i landet har fortsatt att utövas trots att det har varit förbjudet i 13 år.

I en studie genomförd av FN:s barnfond Unicef uppskattas att över 80 procent av Egyptens kvinnor och flickor är könsstympade. Kvinnoorganisationer välkomnar den nya lagändringen men påpekar att lagen är verkningslös så länge poliser och domare inte tar frågan på allvar. I Malaysia menar regeringen att kvinnlig ”omskärelse” är en del av den malaysiska kulturen. Detta konstaterades av vice premiärminister Datuk Seri dr Wan Azizah Wan Ismail.

Under allt tal om traditionella och religiösa normer döljer sig emellertid de

verkliga orsakerna. Den verkliga orsaken till könsstympning i patriarkala samhällen är hederskulturen, som inte syftar till något annat än att kontrollera flickors och kvinnors sexualitet. Allt annat är bara prat. Det handlar om att kontrollera kvinnorna eller, som en kvinna som själv blivit drabbad av övergreppet, uttryckte det på ett seminarium riksdagen i januari i år: ”Det är inget snack om den saken.”

I dag är könsstympning förbjuden i Sverige. Det torde vara självklart för oss alla att den internationella solidariteten bjuder oss att vi i Europa, och inom EU och utanför EU, måste bekämpa könsstympning. Den feministiska utrikesministern borde i både EU och FN kräva ett förbud mot könsstympning. Det spelar ingen roll om övergreppet sker i Mogadishu, Egypten, Malaysia, Irak eller Eritrea. Vi måste på allvar verka för att andra EU-länder, EU som organisation och länder utanför EU ska förbjuda könsstympning. Ämnet kommer säkerligen att möta visst motstånd, då könsstympning uppfattas som något alltför obekvämt, närgånget och intimt och därför är jobbigt för en del politiker att ta itu med. Men det handlar faktiskt om miljontals flickebarns och kvinnors dagliga lidande – alltså ingen småsak. Ett lidande som drabbar 3 till 4 miljoner flickor om året. Det finns omkring 200 miljoner könsstympade kvinnor i världen i dag. Det är ingen liten grupp det här handlar om – den är 20 gånger större än Sveriges hela befolkning.

Jag vill fråga statsrådet Per Olsson Fridh:

1. Avser statsrådet att ta upp frågan om en gemensam lagstiftning för hela EU om ett förbud mot könsstympning?
2. Avser Sverige att inom EU verka för att de medlemsländer som inte har förbjudit könsstympning ska göra det omedelbart?
3. Avser Sverige att verka för att frågan om könsstympning ska komma högre upp på dagordningen inom EU och FN?
4. Avser Sverige att i FN driva kravet att ett förbud mot könsstympning ska införas i alla medlemsstater i FN?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders